

SPIS TREŚCI

---

1. Cukrzyca jako choroba społeczna i cywilizacyjna - Renata Wójcik
  - 1.1. Organizacja ośrodków diabetologicznych
    - 1.1.1. Organizacja opieki nad dorosłym chorym na cukrzycę
    - 1.1.2. Organizacja opieki diabetologicznej dla dzieci i młodzieży chorych na cukrzycę
  - 1.2. Epidemiologia cukrzycy
  - 1.3. Podział cukrzycy etiologia i patogeneza
  - 1.4. Koszty społeczne leczenia cukrzycy
  - 1.5. Współpraca pielęgniarki w zespole terapeutycznym
- Piśmiennictwo
2. Postępowanie terapeutyczne w cukrzycy
  - 2.1. Metody nefarmakologiczne
    - 2.1.1. Odżywianie - Grażyna Korzeniewska, Danuta Gajewska
    - 2.1.2. Wysiłek fizyczny - Anna Stefanowicz
  - 2.2. Metody farmakologiczne
    - 2.2.1. Leczenie lekami doustnymi - Ewa Kostrzewa-Zabłocka
    - 2.2.2. Leczenie insuliną
- Piśmiennictwo

- 3. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z cukrzycą
  - 3.1. Samokontrola w cukrzycy - Teresa Benbenek-Kłupa, Ewa Targońska-Piekutowska
    - 3.1.1. Monitorowanie glikemii
  - 3.2. Ostre powikłania cukrzycy - Cecylia Olszak, Elżbieta Nowicka, Dorota Herbut
    - 3.2.1. Hipoglikemia
    - 3.2.2. Stany ostrego niedoboru insuliny – śpiączki hiperglikemiczne
  - 3.3. Przewlekłe powikłania cukrzycy
    - 3.3.1. Retinopatia cukrzycowa - Agnieszka Wróblewska, Halina Mazur
    - 3.3.2. Nefropatia cukrzycowa - Agnieszka Karczewska, Krystyna Ośródek
    - 3.3.3. Choroby naczyniowe mózgu w przebiegu cukrzycy - Cecylia Olszak, Elżbieta Nowicka, Dorota Herbut
    - 3.3.4. Kardiomiopatia cukrzycowa - Cecylia Olszak, Elżbieta Nowicka, Dorota Herbut
    - 3.3.5. Zmiany skórne - Małgorzata Krajewska
    - 3.3.6. Paradontoza - Elżbieta Kościńska
  - 3.4. Zespół stopy cukrzycowej
    - 3.4.1. Zasady rozpoznawania - Mirosława Młynarczuk
    - 3.4.2. Wykaz badań stosowanych w diagnostyce i monitorowaniu zespołu stopy cukrzycowej - Mirosława Młynarczuk
    - 3.4.3. Edukacja z zakresu profilaktyki stopy cukrzycowej - Justyna Kapuściok
  - 3.5. Opieka pielęgniarska nad dziećmi chorymi na cukrzycę... w środowisku nauczania i wychowania - Alicja Szewczyk

- 3.5.1. Zadania rodzica dziecka z cukrzycą w szkole
  - 3.5.2. Sytuacje szczególne
  - 3.5.3. Szkolny kodeks praw dziecka z cukrzycą
  - 3.6. Opieka pielęgnacyjno-położnicza w przebiegu ciąży -
Grażyna Bączek, Ewelina Adamczyk-Brożyna
    - 3.6.1. Cukrzyca przedciążowa – opieka nad kobietą w okresie przedkoncepcyjnym, w czasie ciąży, opieka okołoporodowa i w czasie porodu
    - 3.6.2. Opieka nad kobietą w ciąży chorą na cukrzycę ciążową
  - 3.7. Opieka okołoperacyjna u chorych na cukrzycę - Elżbieta Nowicka, Cecylia Olszak, Dorota Herbut
- Piśmiennictwo
- 4. Edukacja chorych na cukrzycę
    - 4.1. Wprowadzenie - Elżbieta Kościńska
    - 4.2. Cele, funkcje i znaczenie edukacji terapeutycznej - Elżbieta Kościńska
      - 4.2.1. Edukacja formalna i nieformalna
      - 4.2.2. Zespół edukacyjny we współczesnym systemie ochrony zdrowia
      - 4.2.3. Etapy edukacji terapeutycznej w cukrzycy
      - 4.2.4. Metody i formy procesu uczenia się
      - 4.2.5. Czynniki determinujące efektywność uczenia się – nauczania
      - 4.2.6. Zakres edukacji
    - 4.3. Modele edukacji zdrowotnej w cukrzycy
      - 4.3.1. Wprowadzenie - Elżbieta Kościńska
      - 4.3.2. Model u dzieci i młodzieży - Alicja Szewczyk
      - 4.3.3. Model u osób dorosłych - Elżbieta Kościńska
      - 4.3.4. Model u seniorów - Elżbieta Kościńska

4.3.5. Model u osób słabowidzących i niewidomych -
Elżbieta Nowicka, Cecylia Olszak, Dorota Herbut

4.3.6. Modele edukacji – przykłady dobrych praktyk - Ewa
Kobos

Piśmiennictwo

5. Zagadnienia psychologiczne w opiece nad pacjentem z cukrzycą
- Joanna Pietrusińska-Nunziati

5.1. Psychologia chorego somatycznie

5.2. Specyfika cukrzycy w ujęciu psychologicznym

5.2.1. Czynniki emocjonalne w przebiegu i w leczeniu
cukrzycy

5.2.2. Cukrzyca z perspektywy psychologicznej

5.3. Psychologiczna sytuacja osoby z cukrzycą

5.3.1. Reakcja pacjenta na rozpoznanie cukrzycy

5.3.2. Postępowanie w pierwszej fazie choroby

5.3.3. Emocjonalne reakcje na chorobę

5.3.4. Zaburzenia emocjonalne i zachowania towarzyszące
cukrzycy

5.4. Cukrzyca typu 1 w życiu i rozwoju dziecka

5.4.1. Dynamika adaptacji rodziny do choroby

5.4.2. Cukrzyca w różnych okresach życia dziecka

5.4.3. Rozwój dzieci i młodzieży z cukrzycą

5.4.4. Rodzina wobec przewlekłej choroby dziecka

5.4.5. Sygnały emocjonalnej adaptacji do cukrzycy u dzieci i
młodzieży

5.5. Współpraca z pacjentem w opiece diabetologicznej

5.5.1. Zmiana paradygmatu w terapii cukrzycy: od
przedmiotu do podmiotu leczenia

5.5.2. Psychologiczne znaczenie wiedzy o chorobie

5.5.3. Komunikacja z pacjentem chorym na cukrzycę

5.5.4. Psychologiczne błędy w postępowaniu wobec pacjenta z cukrzycą

5.6. Jakość życia osób z cukrzycą

Piśmiennictwo

6. Programy profilaktyczne i terapeutyczne w cukrzycy - Ewa Kostrzewa-Zabłocka

6.1. Schemat programu zdrowotnego

Piśmiennictwo

7. Podstawy pielęgniarstwa opartego na faktach... w praktyce pielęgniarki diabetologicznej - Ewa Kobos

7.1. Praktyka oparta na dowodach (Evidence Based Practice)

7.2. Pytanie istotne klinicznie PICO(T) – kluczowy krok w EBP

7.3. Przeszukiwanie baz danych

7.3.1. Analiza sytuacji klinicznej, budowanie pytania PICOT dla potrzeb wyszukiwania dowodów

7.3.2. Określanie poziomów dowodów i rodzajów badań

7.3.3. Wybór zasobów

7.3.4. Wyszukiwanie wyników badań z użyciem słów kluczowych

7.4. Przegląd wyników wyszukiwania, ocena krytyczna

7.5. Wykorzystanie dowodów

Piśmiennictwo

8. Wyroby medyczne ordynowane przez pielęgniarki... pacjentom ze diagnozowaną cukrzycą - Mariola Pietrzak, Zofia Sienkiewicz

Piśmiennictwo

9. Bezpieczeństwo pacjenta w opiece diabetologicznej - Józefa Czarnecka

Piśmiennictwo

10. Towarzystwa naukowe i stowarzyszenia w diabetologii - Alicja Szewczyk

10.1. Towarzystwa naukowe i stowarzyszenia polskie

10.2. Towarzystwa naukowe i stowarzyszenia zagraniczne

11. Akty prawne związane z opieką pielęgniarzką - Alicja Szewczyk